

instytut
finansów
publicznych

2024

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI

Słowo wstępu

Finanse publiczne w Polsce stoją przed niezwykle poważnymi wyzwaniami. Z jednej strony obserwujemy dynamiczny wzrost zadłużenia przy jednocześnie bardzo wysokich kosztach jego obsługi. Według prognoz Komisji Europejskiej, przyrost długu publicznego w tym roku ma być najwyższy w całej Unii Europejskiej. Analizy wskazują, że jeśli nie zostaną wprowadzone działania mające na celu racjonalizację finansów publicznych, dług państwowy może w ciągu półtorej dekady przekroczyć poziom 100 proc. PKB. Z pozycji kraju umiarkowanie zadłużonego możemy przekształcić się w jedno z najbardziej zadłużonych państw w UE, co znacząco ograniczy przestrzeń fiskalną na przyszłe potrzeby i kryzysy. Mimo przyrostu zadłużenia wcale nie następuje wyraźna poprawa jakości usług publicznych.

Drugim kluczowym wyzwaniem, a może nawet ważniejszym, jest kryzys zaufania obywateli do zarządzania finansami publicznymi. Z badania przeprowadzonego przez IFP wynika, że co 5 obywatel w ogóle nie ma zaufania do sposobu zarządzania finansami publicznymi w Polsce. W pytaniu „Na ile ufasz, że w Polsce środki publiczne (pieniądze z podatków i składek od obywateli) są wydawane w sposób celowy i oszczędny, czyli w sposób przynoszący najlepsze rezultaty?“, aż 20% dało ocenę „0” w skali od 0-10.

Jednocześnie z badania wynika, że aż 97% obywateli domaga się jawności umów i wydatków ponoszonych przez urzędy, mini-

sterstwa i samorządy, jako klucza do odbudowy zaufania i zwiększenia społecznego zaangażowania w kontrolę wydatków państwowych. Dlatego jako IFP mówimy #TAKdlaCRU, tak dla Centralnego Rejestru Umów. ***Ten projekt został zamrożony, a my będziemy wywierać presję na decydentach, aby ten system efektywnie i bez zwłoki wdrożyć.***

Instytut Finansów Publicznych (IFP) powstał z misją zapewnienia obywatelom narzędzi do monitorowania i rozliczania administracji publicznej i polityków z ich działań finansowych. Naszym celem jest przeciwdziałanie populizmowi i instrumentalnemu wykorzystywaniu finansów publicznych, które mogą osłabiać demokrację. Wiarygodność finansów to nie tylko parametry makroekonomiczne czy oceny agencji ratingowych, ale przede wszystkim odpowiedzialne, demokratyczne, przejrzyste zarządzanie środkami publicznymi pod stałą kontrolą obywateli.

Dlatego IFP jest dla polityków tym, czym tachograf dla kierowców – narzędziem monitorującym, które pozwala wychwytywać nieprawidłowości, odstraszać od działań niepożądanych i wspierać dbałość o przejrzystość i stabilność finansów publicznych. Nasze działania są nie tylko odpowiedzią na oczekiwania społeczne, ale także próbą wprowadzenia trwałych zmian w kulturze zarządzania finansami publicznymi. Wierzymy, że jawność i odpowiedzialność to fundamenty zarówno stabilności gospodarczej, jak i demokratycznego państwa prawa.

Sławomir Dudek
prezes Zarządu,
główny ekonomista

Patrycja Satora
wiceprezesa
Zarządu

Paweł Wojciechowski,
Przewodniczący
Rady Programowej

O Instytucie Finansów Publicznych

Instytut Finansów Publicznych to niezależny ośrodek analityczno-ekspertki działający na rzecz społeczeństwa i dobra publicznego. Naszym celem jest monitorowanie finansów publicznych, walka z dezinformacją oraz przeciwdziałanie populizmowi w debacie publicznej.

Wspieramy demokrację, praworządność i rozwój społeczeństwa obywatelskiego poprzez edukację i rzecznictwo. Stoimy na straży prawa obywateli do rzetelnej informacji, zrozumienia działań finansowych władz i rozliczania rządzących z wykonywania tych zadań.

Cele IFP

Propagowanie i rozpowszechnianie idei *stabilnych, efektywnych i przejrzystych finansów publicznych* oraz efektywnego, prostego, przewidywalnego i przejrzystego systemu danin publicznych.

Rozwój idei wolności gospodarczej, z uwzględnieniem wyzwań dotyczących klimatu i środowiska.

Działalność na rzecz prawa obywateli do zrozumienia i wpływania na sposób pozyskiwania i wydawania środków publicznych (*propagowanie społecznej kontroli nad finansami publicznymi*) oraz przeciwdziałanie zjawiskom niepożądanym w obszarze finansów publicznych.

Ochrona *demokratycznego państwa* prawa.

2024 w liczbach

* źródło: Instytut Monitorowania Mediów

Sukcesy IFP w 2024

TRANSPARENTNOŚĆ FINANSÓW PUBLICZNYCH

- Po 20 latach istnienia funduszy pozabudżetowych w Banku Gospodarstwa Krajowego **zaczęto publikować plany finansowe tych funduszy**, co jest efektem skutecznych działań IFP.
- Postulat przywrócenia przejrzystości finansów publicznych** został uwzględniony w 100 konkretach Platformy Obywatelskiej oraz w umowie koalicyjnej obecnej władzy.

DEBATA PUBLICZNA

- Wprowadziliśmy nowe pojęcia do debaty publicznej.** W sposób obrazowy opisujemy trudne zagadnienia w finansach publicznych. Po „raju wydatkowym” kolejne określenia takie jak: „neobudżet”, „luka finansowa NFZ”, „nowotwór finansów publicznych” na stałe trafiły do debaty publicznej.
- W 2024 roku nieustannie publicznie **nawoływaliśmy do likwidacji równoległego budżetu** i wskazywaliśmy na jego niekonstytucyjność. Dzięki temu temat ten trafił do ogólnopolskiej dyskusji.
- Wprowadziliśmy do mainstreamu debaty publicznej** temat „przejrzystości finansów publicznych”. Do tej pory temat ten nie był akcentowany. Aktualnie w debacie budżetowej w Sejmie słowa „jawność”, „przejrzystość” odmieniane są przez wszystkie przypadki.
- Jako pierwsi, zaraz po powstaniu nowego rządu, **przedstawiliśmy konstruktywny, kompleksowy plan naprawy finansów pu-**

blicznych, który zawierał konkretne 25 rekomendacji. Zgodnie z rekomendacjami IFP rząd uszczelnił regułę wydatkową.

OBECNOŚĆ W MEDIACH

- Jesteśmy stale obecni w debacie publicznej, a **nasi eksperci są cytowani przez najważniejsze media** w Polsce oraz media zagraniczne.
- Trzy raporty IFP z 2024 znalazły się **na pierwszej stronie** dziennika „Rzeczpospolita”.

KONSULTACJE

- Nasi eksperci pełnią rolę konsultantów** w zakresie oceny wykonania ustawy budżetowej. To m.in. dzięki naszym analizom doszło do bezprecedensowej sytuacji, gdy w 2023 roku kolegium Najwyższej Izby Kontroli nie wyraziło pozytywnej opinii w przedmiocie absolutorium dla rządu.
- Nasze analizy i opracowania naukowe są cytowane przez administrację państwową** (raport „Ziarno niezgody” cytowany był przez Ministra Rolnictwa) i Komisję Europejską (dane z raportu „Dotacje dla swoich” przytaczane były w „2024 Country Report – Poland”).

UDZIAŁ W KONFERENCJACH

- Jesteśmy stałymi partnerami dużych międzynarodowych wydarzeń** takich jak Europejski Kongres Finansowy i Open Eyes Economy Summit, w których nasi eksperci biorą udział jako paneliści w debatach o tematyce społeczno-ekonomicznej.

TEMATY ROKU 2024

Praworządność finansów publicznych

Do niedawna w debacie politycznej skupiano się głównie na przywróceniu fundamentalnych zasad prawa w wymiarze sprawiedliwości, tymczasem ta kwestia dotyczy w równym stopniu finansów publicznych. *Przywrócenie praworządności finansów publicznych jest kluczowe zarówno dla stabilności gospodarczej, jak również dla odbudowy zaufania obywateli do państwa.* Rząd musi działać w granicach prawa, z uwzględnieniem interesu publicznego, a Parlament i niezależne instytucje muszą mieć możliwość monitorowania budżetu.

Otwarte I Sympozjum Naukowe Instytutu Finansów Publicznych „Konstytucyjna ochrona jedności zarządzania finansami publicznymi”

Najważniejsze spotkanie w 2024 roku na temat praworządności w finansach publicznych z udziałem wybitnych ekspertów i praktyków w tej dziedzinie z całego kraju, zorganizowane przez IFP, odbyło się 5 czerwca w Szkole

Głównej Handlowej w Warszawie. W 2025 r. zostanie wydana publikacja naukowa Instytutu Finansów Publicznych w Oficynie Wydawniczej SGH, której autorami będą prelegenci i uczestnicy sympozjum.

Prof. Adam Bodnar, Minister Sprawiedliwości, gość honorowy wygłasza przemówienie otwierające Sympozjum

Prześlanie do uczestników Sympozjum Věry Jourové – wiceprzewodniczącej Komisji Europejskiej

” Dr Sławomir Dudek był inicjatorem apelu o przejrzystość finansów publicznych. (...) To, co jest naszym celem, to to, aby doprowadzić do tego, aby ten apel stał się ciałem, aby nie tylko był piękną deklaracją, ale aby te wszystkie wartości konstytucyjne, które zostały w nim określone, po prostu znalazły rzeczywiste odzwierciedlenie w naszym codziennym życiu publicznym. Im bardziej zadbamy o to, aby budżet był przejrzysty, aby środki publiczne nie były wydatkowane w sposób nieuprawniony, aby nie były tworzone jakieś różne mechanizmy ukrywania wydatków budżetowych czy zadłużania państwa, to tym mniejsze jest ryzyko, że któregoś dnia zabraknie pieniędzy na realizację tych podstawowych zadań.

fragment wystąpienia prof. Adama Bodnara,
Ministra Sprawiedliwości

ORGANIZATOR

WSPÓRORGANIZATORZY

ifp instytut finansów publicznych

SGH

IRG

PATRONAT

Ministerstwo Sprawiedliwości

NIK

PATRONAT MEDIALNY

pap POLSKA AGENCJA PRASOWA

PARTNERZY MERYTORYCZNI

Instytut Ekonomicznych Nauk

Fundacja Wolności Gospodarczej

TEP Towarzystwo Ekonomistów Polskich

#WOLNE SĄDY

STUDIENCKIE KOŁO NAUKOWE FINANSÓW I MAKROEKONOMII

ZOBACZ FILM Z SYMPOZJUM

Europejskie Forum Nowych Idei (17-18 października 2024 r.)

Temat praworządności pojawił się również podczas Europejskiego Forum Nowych Idei (17-18 października, Sopot), gdzie podczas panelu „Przywracanie praworządności w Polsce –

przypadek rynku aptek” dr Sławomir Dudek wskazywał na łamanie praworządności w zakresie swobody działalności gospodarczej, co może rodzić skutki dla finansów publicznych.

TEMATY ROKU 2024

Przejrzystość finansów publicznych

Przejrzystość finansów publicznych to filar demokratycznego państwa i zaufania obywateli. Gdy obywatele widzą, jak publiczne środki są wydawane, łatwiej im uwierzyć, że władze działają w ich interesie, a dostęp do informacji o wydatkach publicznych pozwala egzekwować odpowiedzialność za publiczne wydatki ze strony rządzących.

#TAKdlaCRU

Jednym z instrumentów jawności i przejrzystości publicznych wydatków są powstające na świecie rejestry umów, do których trafiają wszelkie informacje o zawieranych przez instytucje publiczne umowach. Instytut Finansów Publicznych prowadzi intensywne działania mające na celu promocję idei Centralnego Rejestru Umów (CRU). Informujemy o jego licznych korzyściach, edukujemy na temat najlepszych praktyk z krajów, które skutecznie wdrożyły podobne rozwiązania, podejmujemy dialog z władzami, budujemy koalicję z innymi organizacjami.

Instytut zorganizował 3 panele dyskusyjne z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych, polityków i samorządowców:

- 4-5 marca **Panel „Otwarty budżet samorządu terytorialnego”**
Europejski Kongres Samorządowy, Mikołajki
- 13-14 maja **Panel „Rejestr umów – niezbędna składowa otwartego budżetu samorządu”**
Local Trends – Samorządowy Kongres Finansowy, Sopot
- 25 sierpnia **Panel „Zagrajmy w otwarte karty – znaczenie Centralnego Rejestru Umów”**
Campus Polska Przyszłości, Olsztyn

PRZECZYTAJ
OPRACOWANIE „CZARNO
NA BIAŁYM – CENTRALNY
REJESTR UMÓW”

Instytut Finansów Publicznych przeprowadził pilotażowy ranking rejestru umów w jednostkach samorządu terytorialnego. W badaniu pilotażowym przeanalizowano istnienie i funkcjonalność rejestrów umów we wszystkich 66 miastach na prawach powiatu.

ifp

#TAKdlaCRU

91% TAK

Czym jest Centralny Rejestr Umów (CRU)?

PRZEJDŹ DO STRONY PROJEKTU #TAKDLACRU

Dotacje dla swoich? Analiza przyznawania samorządom dotacji inwestycyjnych w latach 2019-2023

Szczególnym przykładem nieprzejrzystości finansów publicznych są partyjne preferencje przy rozdzielaniu dotacji dla samorządów. Pisaliśmy o tym zjawisku w raporcie „Dotacje dla swoich?”, który był *cytowany m.in. przez Komisję Europejską* w dorocznym raporcie „2024 Country Report – Poland”.

Indeks Wiarygodności Ekonomicznej Polski

Wiarygodność ekonomiczna kraju w dużej mierze zależy od jawności, rzetelności i odpowiedzialności w zarządzaniu finansami publicznymi. Od początku swego istnienia Instytut Finansów Publicznych bierze udział w przygotowaniu „Indeksu Wiarygodności Ekonomicznej Polski” (IWEP) – analizy ekspertów na temat kondycji polskiej gospodarki. W 2024 roku raport objął pięć krajów Europy Środkowej: Polskę, Czechy, Rumunię (nowość), Słowację i Węgry.

Premiera Indeksu miała miejsce podczas Kongresu Ekonomii Wartości (Open Eyes Economy Summit) w listopadzie 2024 r. w Krakowie.

Podczas Kongresu IFP zorganizował panel pt. „Nowe źródła dochodów Unii Europejskiej”, w którym udział wzięli: prof. Marek Belka, były premier RP, poseł do Parlamentu Europejskiego IX Kadencji; Minister Paweł Karbownik, Podsekretarz Stanu, Ministerstwo

Finansów; Mirosław Gronicki, były Minister Finansów; Emmanuelle Maicent, Dyrektorka Wydziału, Dyrekcja Generalna ds. Budżetu, Komisja Europejska; Paweł Wiśniewski, ekspert IFP i przedstawiciel Banku Gospodarstwa Krajowego.

Rejestr Danin Publicznych

W maju 2024 r. podczas międzynarodowej konferencji Europe Liberty Forum w Madrycie, organizowanej przez Atlas Network, której IFP jest partnerem, Kacper Wojda, młodszy analityk IFP wziął udział w finale jednego

z najpopularniejszych konkursów ruchu wolnościowego 2024 Europe Think Tank Shark Competition. Kacper Wojda zaprezentował projekt Rejestr Danin Publicznych.

Rządy prawa, nie pieniądza

Raport „Rządy prawa, nie pieniądza: Jak polski rząd wykorzystuje środki publiczne i fundusze unijne do niszczenia praworządności” był prezentowany w lutym 2024 r. w Brukseli. Prezes IFP dr Sławomir Dudek rozmawiał tam o wnioskach płynących z raportu z przedstawicielami Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej oraz organizacji pozarządowych, które w swojej misji mają ochronę praworządności.

PRZECZYTAJ RAPORT
„RZĄDY PRAWA,
NIE PIENIĄDZA”

TEMATY ROKU 2024

Stabilność finansów publicznych

Monitorujemy zagrożenia nadmiernym zadłużeniem państwa oraz propagujemy ideę stabilnych, efektywnych i przejrzystych finansów publicznych oraz przewidywalnego systemu danin publicznych. Alarmujemy o nieuniknionych konsekwencjach nieodpowiedzialnej polityki budżetowej.

Dług publiczny

W 2024 roku opublikowaliśmy IV edycję opracowania „Zagrożenia nadmiernego długu publicznego”.

Dług publiczny jest jednym z kluczowych elementów zarządzania finansami państwa, a jego nadmierny wzrost może prowadzić do poważnych konsekwencji ekonomicznych i społecznych – ostrzegają autorzy raportu Sławomir Dudek, Ludwik Kotecki i Marta Petka-Zagajewska.

Tegoroczny raport oprócz aktualizacji oceny stanu finansów publicznych w okresie 2023-2024 i opisu warunków rynkowych oraz makroekonomicznych, zawiera wyszczególnione wyzwania zarządzania długiem publicznym oraz krajowe i unijne ramy polityki budżetowej.

Procedura nadmiernego deficytu (EDP)

Rada Unii Europejskiej wszczęła procedurę nadmiernego deficytu (EDP) wobec Polski 26 lipca 2024 roku. Oprócz Polski, procedurą objęto również Francję, Włochy, Belgię, Węgry, Malte i Słowację.

Jako pierwsi ostrzegaliśmy, że Polska zostanie objęta procedurą nadmiernego deficytu. Między innymi już w październiku 2023 r. w raporcie „Prawdziwy budżet 2024” pisaliśmy: „Biorąc powyższe pod uwagę należy stanowczo stwierdzić, że nie ma wątpliwości,

że Polska zostanie objęta procedurą EDP od 2024 r.”.

Opublikowaliśmy też szereg felietonów i komentarzy na ten temat.

PRZECZYTAJ RAPORT
„PRAWDZIWIY
BUDŻET 2024”

dr Sławomir Dudek

Fragment felietonu opublikowanego 19 czerwca na platformie X; zasięg: 30 tys.

” Procedura nadmiernego deficytu (EDP) – zaciskanie pasa, ale nie od razu na trzy dziurki

Procedura EDP to jednoznaczna, negatywna ocena „osiągnięć” rządu premiera Mateusza Morawieckiego. Dotyczy roku 2023 i budżetu przygotowanego przez poprzedni rząd na 2024 rok. Obecny rząd nie był w stanie napisać budżetu na nowo, mieli kilkanaście dni na przesłanie budżetu do Sejmu. Wprawdzie obecny rząd zwiększył deficyt planowany na ten rok, ale nawet gdyby tego nie uczynił, nie uniknęlibyśmy procedury nadmiernego deficytu. Niemniej jednak na ten moment nowy rząd nie przedstawił, żadnego wiarygodnego planu, jak wyjść z procedury nadmiernego deficytu. Ponoć plan ma być jesienią. Jak na razie to idziemy pod prąd redukcji deficytu: wakacje składkowe, babciowe, VAT na usługi kosmetyczne, zasiłek pogrzebowy, potencjalna obniżka składki zdrowotnej, kredyt „0” itd. Już pewnie się ubierało kilkanaście miliardów rozluźnienia deficytu.

Warto przypomnieć, że na przestrzeni 20 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej, aż 16 lat byliśmy objęci procedurą EDP. Historia zdaje się zataczać koło. W 2009 roku, na skutek obniżki składki i podatków przez rząd Jarosława Kaczyńskiego oraz globalnego kryzysu finansowego, rząd PO-PSL przez dwie kadencje musiał mierzyć się z EDP. Minister Mateusz Szczurek wyprowadził Polskę z procedury w 2015 roku, co umożliwiło Zjednoczonej Prawicy rządzenie bez nadzoru Komisji Europejskiej przez dwie kadencje.

Jednak na skutek rozrzućnej polityki budżetowej, wzrostu luki VAT-owskiej o ponad 40 mld zł w końcówce rządów Mateusza Morawieckiego, ponownie znaleźliśmy się w procedurze nadmiernego deficytu. Teraz rząd PO-KO-PSL, wzmocniony nowymi ugrupowaniami, będzie musiał stawić czoła EDP.

Ramy fiskalne

Ramy fiskalne stanowią kluczowy mechanizm wspierający stabilność finansów publicznych oraz zapewniają równowagę między celami gospodarczymi, społecznymi i fiskalnymi. To rusztowanie, na którym oparte są finanse publiczne. Składają się na nie wszelkiego rodzaju rozwiązania instytucjonalne służące lepszemu zarządzaniu i monitorowaniu finansów publicznych. To reguły wydatkowe czy np. Rada Fiskalna.

IFP bierze czynny udział w debacie publicznej nt. *stabilizującej reguły wydatkowej i Rady Fiskalnej*.

Plan naprawy finansów pt. „Stabilny i przejrzysty budżet pod kontrolą obywateli. Plan naprawy finansów publicznych”, opracowany przez IFP, Instytut Odpowiedzialnych Finansów oraz Fundację Przyjazny Kraj w grudniu 2023 roku przedstawia m.in. rekomendacje w zakresie Ram Fiskalnych i Stabilizującej Reguły Wydatkowej.

**STABILNY I PRZEJRZYSTY
BUDŻET POD KONTROLĄ
OBYWATELI
PLAN NAPRAWY
FINANSÓW PUBLICZNYCH**

Sławomir Dudek
Ludwik Kotecki

Warszawa, grudzień 2023 r.

PRZECZYTAJ RAPORT

” IFP wypełnia niezwykle ważną misję: dbanie o przejrzystość i stabilność polskich finansów publicznych – dobro wspólne obecnych i przyszłych pokoleń. Działania i dorobek IFP są imponujące, biorąc pod uwagę skalę wyzwań i możliwości organizacji pozarządowych w naszym kraju. IFP opracowuje niezwykle kompetentne i rzetelne analizy, skutecznie wywiera presję na rządzących, wpływa na kierunek debaty publicznej, kształtuje świadomość obywatelską. To dobra i wartościowa praca dla Polski.

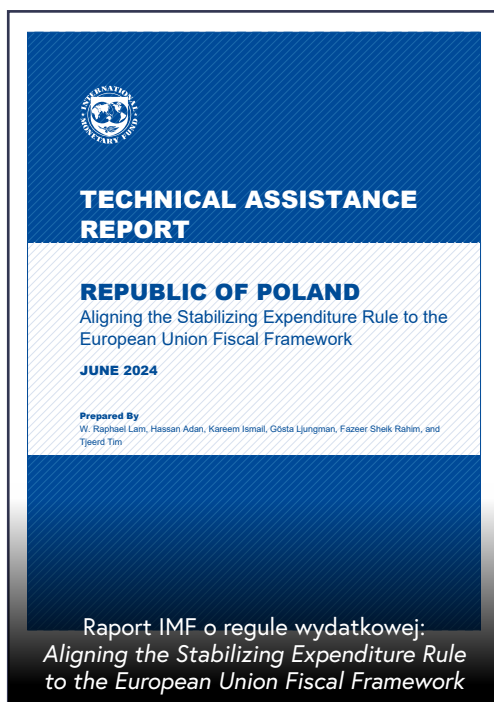

Cezary Wójcik, profesor ekonomii i przywództwa SGH, założyciel i dyrektor Center for Leadership, członek Rady Programowej IFP

Bank Światowy i IMF

Dr Sławomir Dudek w 2024 roku współpracował z Bankiem Światowym przy raporcie o Radzie Fiskalnej oraz z Międzynarodowym

Funduszem Walutowym (IMF) przy raporcie o regule wydatkowej.

dr Sławomir Dudek

Fragment felietonu opublikowanego 4 grudnia na platformie X; zasięg: 7,8 tys.

” Polityczna Rada Fiskalna?

Komisja senacka na ostatniej prostej wstrzymała prace nad ustawą tworzącą Radę Fiskalną. O co chodzi? Czy rada fiskalna zostanie upolityczniona? Czy poprawiona?

(...) Jeżeli ten przepis zostanie rozwodniony w ustawie o Radzie Fiskalnej, na co poszlakowo wskazuje dyskusja na otwartym posiedzeniu komisji senackiej, to wiarygodność rady fiskalnej już na starcie zostanie wyrzucona do kosza. Mam nadzieję, że tak nie będzie. Mam nadzieję, że projekt zostanie poprawiony i udoskonalony, a nie upolityczniony. Mam nadzieję, że prace w grupie roboczej w Senacie będą otwarte i transmitowane.

TEMATY ROKU 2024

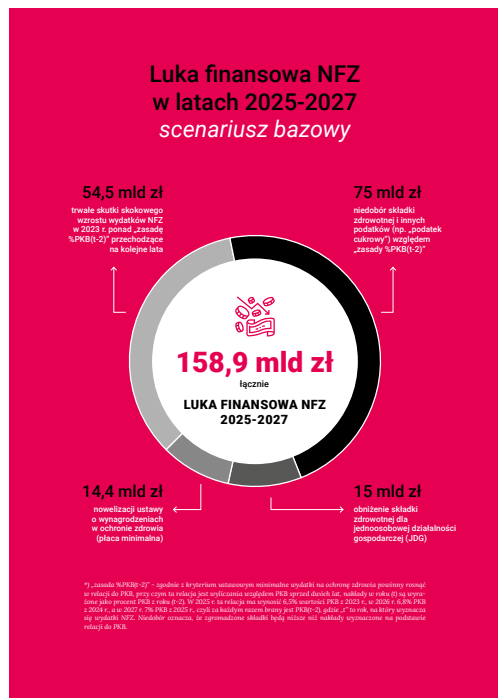
Finansowanie zdrowia

Od 2024 roku Instytut Finansów Publicznych zajmuje się monitorowaniem finansowania publicznej służby zdrowia. Naszym celem jest stworzenie wiarygodnej, przejrzystej i dostępnej bazy danych o całkowitych nakładach na zdrowie oraz dochodach systemu publicznej opieki zdrowotnej.

Luka finansowa systemu ochrony zdrowia w Polsce – Perspektywa 2025-2027

Raport IFP „Luka finansowa systemu ochrony zdrowia w Polsce – Perspektywa 2025-2027”, przygotowany z Federacją Przedsiębiorców

Polskich i Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładem Higieny, zawiera rekomendacje dla rządzących: Co można zrobić, aby uniknąć całkowitej zapaści finansowej systemu ochrony zdrowia w Polsce?

PRZECZYTAJ RAPORT

Konferencje, debaty, warsztaty na temat ochrony zdrowia w Polsce, w których braliśmy udział w 2024 r.

- 9 kwietnia *Kongres Rzecznicy Zdrowia, „Polityka zdrowotna i polityka społeczna '24”*
- 9 maja *Value Based Healthcare
Uczelnia Łazarskiego, warsztat ekspercki „Determinanty zrównoważenia i odporności systemu ochrony zdrowia”*
- 3 września *Forum Ekonomiczne
w Karpaczu, „Finansowanie zdrowia teraz i w przyszłości”*
- 20 października *Igrzyska Wolności, „Konkurencja czy komplementarność: Publiczna i prywatna ochrona zdrowia”*
- 21-22 października *Forum Rynku Zdrowia*
- 25 listopada *Debata „Dziennika Gazety Prawnej”:
„Sytuacja finansowa NFZ: Czy Polacy będą mieli być czym leczeni w 2025 r.”*
- 29-30 listopada *Forum Pacjentów MSD, Debata
„Czy pacjenci mogą czuć się bezpiecznie”*

” Niezwykle sobie cenię współpracę z IFP. To ludzie nie tylko kompetentni, ale przede wszystkim niezwykle zaangażowani w swoją pracę. Z perspektywy obywatelskiej podziwiam ich wysiłek dla dobra Polski. Z perspektywy redaktora cieszę się, że wielokrotnie mogłem wykorzystywać wyniki ich badań na łamach „Rzeczpospolitej”. Dają nie tylko fantastyczny materiał do publikacji, ale uczestniczą w budowaniu kapitału społecznego.

Bogusław Chrabota,
redaktor naczelny Gremi Media SA

TEMATY ROKU 2024

Edukacja

Celem Instytutu Finansów Publicznych jest również przybliżanie obywatelom trudnych zagadnień związanych z finansami publicznymi oraz promocja jawności i przejrzystości finansów publicznych. Świadome społeczeństwo to fundament demokracji.

Konkurs na najlepsze prace dyplomowe o finansach publicznych

W ramach obchodów Roku Edukacji Ekonomicznej 2024 uruchomiliśmy I edycję konkursu na najlepszą pracę magisterską i licencjacką z zakresu finansów publicznych. Konkurs odbywał się pod patronatem senatora Kazimierza Kleiny i JW dr. hab. Piotra Wachowiaka prof. SGH, rektora Szkoły Głównej Handlo-

wej. Partnerem konkursu jest Fundacja Wolności Gospodarczej. Do konkursu zgłoszonych zostało 28 prac z uczelni w całym kraju, spośród których wyłoniliśmy dwóch laureatów (z KUL i SGH) i przyznaliśmy jedno wyróżnienie (SGH). Pula nagród w konkursie to 10 tys. zł.

” Dziś istnieje ogromny chaos w obszarze finansów publicznych, który przejawia się brakiem przejrzystości, efektywnego zarządzania oraz solidnych mechanizmów nadzoru i kontrolowania wydatków. Dlatego bardzo doceniam działalność IFP na rzecz edukacji ekonomicznej zarówno osób dorosłych, jak i młodych. Uświadamianie społeczeństwu, o tym, jak ważna jest racjonalność w wydatkowaniu pieniędzy publicznych oraz promowanie idei stabilnych finansów publicznych, to bardzo ważna misja IFP, którą wspieram.

Senator Kazimierz Kleina, przewodniczący senackiej Komisji Budżetu i Finansów Publicznych

#TAKdlaCRU

Stworzyliśmy specjalną stronę o Centralnym Rejestrze Umów #TAKdlaCRU.

#TAKdlaCRU to inicjatywa, w ramach której prowadzimy działania edukacyjne i rzecznicze na rzecz wprowadzenia CRU w Polsce.

Na stronie <https://www.ifp.org.pl/projekt-IFP/takdlacru/> zebraliśmy kluczowe informacje na temat CRU.

W 2024 przeprowadziliśmy wraz z agencją badawczą OpinionWay dwa badania opinii publicznej na temat przejrzystości finansów publicznych w kontekście Centralnego Reje-

stru umów. Zorganizowaliśmy również sondę uliczną, podczas której pytaliśmy młodych ludzi o to, czym jest CRU.

“opinionway” i **ifp** Instytut Finansów Publicznych

Badanie na temat przejrzystości finansów publicznych wśród uczestników wydarzenia Campus Polska Przyszłości 2024

Raport z badania ilościowego | 19.08.2024

ESOMAR®

PRZECZYTAJ RAPORT Z BADANIA

“opinionway” i **ifp** Instytut Finansów Publicznych

Przejrzystości finansów publicznych w Polsce w kontekście planowanego uruchomienia Centralnego Rejestru Umów (CRU)

Raport z badania ilościowego | 19.08.2024

ESOMAR®

PRZECZYTAJ RAPORT Z BADANIA

” Na Campusie Polska rozmawialiśmy z młodzieżą o tym, że kontrola obywatelska nad publicznymi wydatkami to jeden ze współczesnych nowych standardów demokracji i państwa prawa.

Patrycja Satora,
wiceprezeska Zarządu IFP

Polityka, władza, pieniądze

To tytuł podcastu o gospodarce, który prof. Paweł Wojciechowski, przewodniczący RP od 2024 r. prowadzi na portalu FMC24 Media. Podcast prowadzony jest w formie wywiadu z wybitnymi ekonomistami i przedsiębiorcami.

POSŁUCHAJ
PODCASTÓW

” W obecnym świecie, w którym szerzy się populizm, tylko wykształceni ekonomicznie obywatele będą odporni na manipulacje. To bardzo ważne, by polskie społeczeństwo znało i rozumiało podstawowe reguły ekonomii i mechanizmy gospodarcze. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie współpracuje z IFP, gdyż łączą nas wspólne cele – razem budujemy społeczeństwo świadome, obywatelskie i demokratyczne.

Piotr Wachowiak, prof. SGH, Rektor Szkoły Główniej Handlowej w Warszawie

Raporty IFP

IFP publikuje raporty, które dostarczają rzetelnej wiedzy i praktycznych rekomendacji. Analizujemy najważniejsze i bieżące

zagadnienia gospodarcze i finansowe. Nasze raporty często są źródłem wiedzy dla decydentów, dziennikarzy, organizacji pozarządowych.

Ziarno niezgody – o co chodzi w protestach rolników

18 marca 2024 r.

Eksperski raport o rzeczywistych przyczynach kryzysu w rolnictwie.

„Ani zboże z Ukrainy, ani Europejski Zielony Ład nie są przyczyną niskich cen skupu w Polsce. Problemów nie rozwiąże więc ani

” Bardzo dziękuję Instytutowi Finansów Publicznych za pomysł i pracę nad raportem oraz autorom raportu za to „ziarno prawdy”, jak napisał jeden z dzienników, bo kiedy mówimy o ziarnie niezgody, to tą niezgodą może nie jest ziarno, a błędne wyobrażenie o sytuacji gospodarczej, o problemach gospodarczych, o tym, co kształtuje ceny (...). A zatem to „ziarno prawdy”, które zostało zaprezentowane przez IFP, jest bardzo pomocne w debacie publicznej.

Dariusz Szymczycha, wiceprezes Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej, fragment wystąpienia podczas konferencji prasowej nt. raportu „Ziarno niezgody”

embargo, ani rezygnacja z działań proekologicznych. Bardziej pomógłby lepszy dostęp do informacji o trendach na światowych giełdach, wsparcie dla konsolidacji małych gospodarstw rolnych oraz rozbudowa sieci transportu lądowego i morskiego umożliwiającego eksport poza Europę” – napisali eksperci Instytutu Finansów Publicznych.

O raporcie, na pierwszej stronie, napisał dziennik „Rzeczpospolita”. „Ziarno niezgody” cytowane było również przez media zagraniczne oraz instytucje krajowe, w tym ministerstwo rolnictwa.

Kilka ziaren prawdy. Dlaczego tak naprawdę polscy rolnicy mają problemy

Problemy rolników, choć realne, nie wynikają z Zielonego Ładu i zboża z Ukrainy – twierdzą eksperci. „Rzeczpospolita” poznała jako pierwsza raport „Ziarno niezgody: analiza protestów rolniczych” przygotowanego przez Instytut Finansów Publicznych.

Artykuł opublikowany: 18.03.2024 06:01 | Publikacja: 18.03.2024 05:00

ZIARNO NIEZGODY: ANALIZA PROTESTÓW ROLNICZYCH

Wawrzyniec Czubak
Sławomir Kalinowski
Benedykt Pepliński

Warszawa, marzec 2024 r.

PRZECZYTAJ RAPORT

UKRAJSKA PRAWDA

Ukrainian grain exports have no meaningful effect on grain prices in Poland

TUESDAY, 19 MARCH 2024, 10:21

369

Ukrainska Pravda, *Ukrainian grain exports have no meaningful effect on grain prices in Poland*, 19 marca 2024 r.

Droga donikąd – koszty nadmiernych regulacji rynku przewozów taxi

17 kwietnia 2024 r.

Wyższe ceny, dłuższy czas oczekiwania – ekonomiści policzyli skutki zmiany prawa dla rynku taxi. Z raportu IFP i Pracodawców RP wynika, że wskutek wprowadzenia w życie 17 czerwca 2024 r. obowiązku posiadania przez taksówkarzy polskiego prawa jazdy,

z rynku może zniknąć nawet kilkanaście tysięcy kierowców. W efekcie o 10–20 proc. spadnie liczba dostępnych przewozów w dużych miastach, wzrosną ceny usług i obniżą się dochody budżetowe.

Wpływ podatku akcyzowego na rynek wyrobów tytoniowych w Polsce

6 listopada 2024 r.

W ostatnich latach rynek tytoniowy rozwija się dynamicznie i obejmuje nie tylko tradycyjne wyroby, takie jak papierosy czy tytoń do palenia, ale również nowe produkty, takie jak e-papierosy, saszetki nikotynowe i inne wyro-

by nowatorskie, które stopniowo obejmowane są akcyzą. IFP przygotował raport o wpływie polityki akcyzowej na rynek wyrobów tytoniowych w Polsce.

Media

W 2024 nasi eksperci wystąpili w:

Finanse IFP

Działalność IFP jest finansowana dzięki darowiznom od osób indywidualnych, firm prywatnych, instytucji oraz z grantów od organizacji pozarządowych. Instytut Finansów Publicznych obok swo-

jej działalności misyjnej wykonuje ekspertyzy i analizy na zlecenie instytucji, organizacji pozarządowych i podmiotów gospodarczych. Zyski z działalności komercyjnej IFP wspierają realizację misji statutowej organizacji.

Budżet IFP w 2023-2024

Jeśli chcesz wiedzieć, w jaki sposób rząd wydaje twoje pieniądze i uważasz, że należy zwiększyć demokratyczną kontrolę nad wydatkami państwa, dołącz do grona darczyńców IFP i wspieraj finansowo nasze działania.

Fundacja Instytut Finansów Publicznych
Numer konta: 18 1140 2004 0000 3402 8330 2796
W tytule przelewu: darowizna na cele statutowe

WSPIERAJ IFP

Podziękowania

Dziękujemy Darczyńcom, Partnerom i Sympatykom za zaufanie i zaangażowanie w naszą działalność. W ten sposób wspólnie realizujemy misję, która ma na celu zapewnienie obywatelom dostępu do rzetelnych informacji i lepszego zrozumienia, czym są finanse publiczne.

Wsparcie finansowe pozwala nam planować i wdrażać projekty długoterminowo, co zwiększa naszą zdolność do wpływania na zmiany w polityce i praktykach dotyczących finansów publicznych. To dzięki naszym darczyńcom możemy zachować niezależność w działa-

niu i możemy ubiegać się o przejrzystość i odpowiedzialność finansową, niezależnie od zewnętrznych wpływów i zainteresowań.

Gdyby nie wsparcie zarówno darczyńców, jak i naszych partnerów i sympatyków, nasze cele nie mogłyby być realizowane w tak szerokim zakresie, a nasz wpływ na debatę publiczną byłby znacznie ograniczony. Wspólnie z Darczyńcami i Partnerami tworzymy podłoże dla efektywnej i odpowiedzialnej polityki finansowej, która przynosi korzyści wszystkim obywatelom. Dziękujemy, że jesteście częścią naszej misji!

Oferta analiz komercyjnych

Instytut Finansów Publicznych obok swojej działalności misyjnej wykonuje ekspertyzy i analizy na zlecenie instytucji, organizacji pozarządowych i podmiotów gospodarczych.

Opracowania mogą dotyczyć różnych aspektów gospodarki, w tym w szczególności ich wpływu na finanse publiczne.

Zespół Instytutu realizuje wszystkie opracowania w sposób rzetelny, z należytą starannością i uczciwością. Opinie naszych ekspertów oparte są na wiedzy i zweryfikowanych informacjach.

W działalności analitycznej, zarówno w opracowaniach misyjnych, jak i komercyjnych, Instytut Finansów Publicznych kieruje się zasadami i wytycznymi zawartymi w „Dobrych obyczajach w nauce”, wydanych przez Komitet Etyki, działający przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk.

Zapraszamy do współpracy!
Zapytania ofertowe
prosimy wysłać na adres:
biuro@ifp.org.pl

Zespół IFP w 2024 roku

Rada Programowa

- prof. Paweł Wojciechowski, przewodniczący
- prof. Elżbieta Adamowicz
- prof. dr hab. Marek Belka
- prof. Teresa Czerwińska
- dr Mirosław Gronicki
- prof. dr hab. Jerzy Hausner
- dr Stanisław Kluza
- Andrzej Olechowski
- prof. Cezary Wójcik

Zespół Fundacji

- dr Sławomir Dudek, prezes Zarządu i główny ekonomista
- Patrycja Satora, wiceprezeska Zarządu
- Agnieszka Grątkiewicz, kierowniczka administracji i projektów
- dr Konrad Walczyk, kierownik projektów naukowych
- Marcin Grygo, młodszy analityk
- Artur Milewski, młodszy analityk
- Marta Danowska-Kisiel, copywriterka
- Natalia Mioduszevska, specjalistka ds. mediów społecznościowych
- Urszula Rybicka, kierowniczka ds. komunikacji
- Kacper Wojda, asystent Zarządu

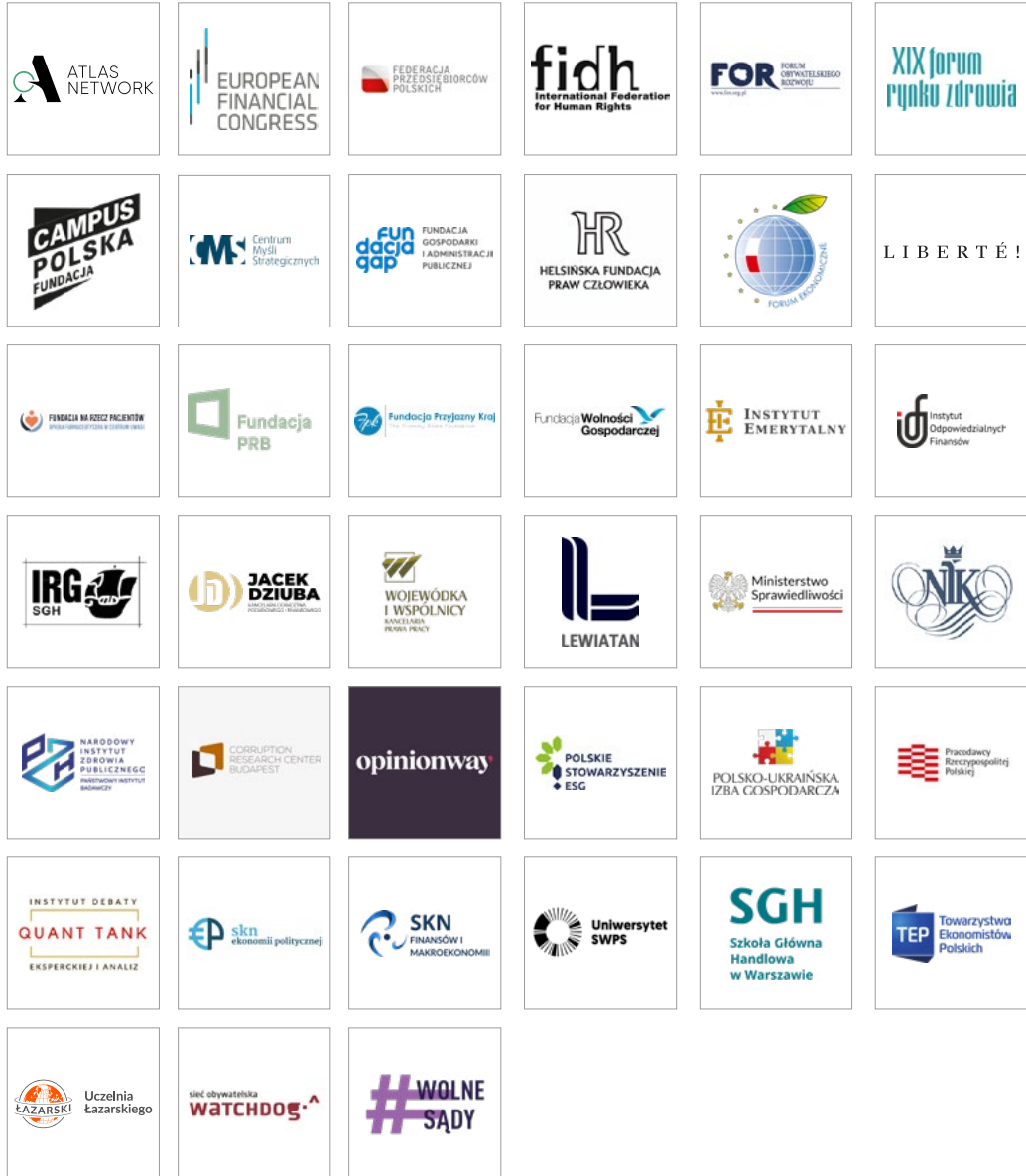
Eksperci zewnętrzni i autorzy

- dr István János Tóth
- dr Jarosław Bełdowski
- dr hab. Michał Bernardelli, prof. SGH

- prof. Piotr Białowolski
- dr Paweł Białynicki-Birula
- dr Andrzej Bratkowski
- Wojciech Bronicki
- Jacek Dziuba
- dr Sławomir Kalinowski
- dr Michał Kempa
- Bogdan Klimaszewski
- dr Dominik Korniluk
- Marcin Kowalczyk
- prof. dr hab. Jan Kudła
- dr Tomasz Lasocki
- dr Łukasz Olejnik
- dr Marek Radzikowski
- Eliza Rutynowska
- Paweł Dariusz Wiśniewski
- Grzegorz Ziemniak
- dr Rafał Woźniak
- dr Barbara Cieślik
- prof. Marek Rocki
- dr hab. Paweł Lesiak
- dr hab. Andrzej Torój
- prof. Piotr Wójcik
- dr hab. Wawrzyniec Czubak
- dr hab. Benedykt Pepliński
- Agnieszka Cieślik
- Barbara Walczyk
- Barbara Błaszczak
- Julianna Gigol
- Łukasz Kozłowski
- Bernard Waśko
- Wojciech Wiśniewski

Współpraca

W 2024 roku współpracowaliśmy z:

W 2024 roku dr Sławomir Dudek był konsultantem Banku Światowego i Międzynarodowego Funduszu Walutowego.

Instytut Finansów Publicznych

ul. Antoniego Józefa Madalińskiego 31/33 lok. 118

02-544 Warszawa

biuro@ifp.org.pl

www.ifp.org.pl

Nasza misja jest Ci bliska?

Wspieraj nas finansowo. To dzięki darczyńcom
takim jak Ty realizujemy nasze zadania!

www.ifp.org.pl/wspieraj-nas